

Recenzja pracy doktorskiej mgr Anety Grzeszykowskiej
pt. *Selfie z psem* zrealizowana pod opieką prof. dr hab. Kamila Kuskowskiego w związku z
przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki w dyscyplinie
sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki na wniosek Rady Dyscypliny Sztuki Plastyczne i
Konserwacja Dzieł Sztuki Akademii Sztuki w Szczecinie

I. Dane personalne

Urodzona w Warszawie w 1974 roku. Studia na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie w latach 1994-1999, gdzie uzyskała tytuł magistra. Od 2018 roku prowadzi pracownię - gościnną, a następnie Pracownię Fotografii Performatywnej w Katedrze Fotografii, na Wydziale Sztuki Mediów Akademii Sztuki w Szczecinie. Mieszka i pracuje w Warszawie.

II. Dorobek artystyczny

Anna Grzeszykowska od 2005 do 2022 roku zrealizowała 39 wystaw indywidualnych w znaczących miejscach prezentujących sztukę aktualną w kraju i na świecie, między innymi: 2022 Domestic Animals, Lyles & King, New York; Fala, Galeria Raster, Warszawa; 2020 Family Skin, FC – Francisco Carlineum, Linz; 2019 MAMA, Raster, Warszawa; 2017 Halina & Frankenstein, Państwowa Galeria Sztuki w Sopocie; Body of Work, Mindepartementet, Sztokholm; Galerie des Polnischen Instituts Düsseldorf; 2016 Touristin (Turystka), Galerie nächst St. Stephan Rosemarie Schwarzwälder, Wiedeń; MOC AK Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie, 2015 Selfie, Viborgkunsthall, Viborg; 2013 Śmierć i dziewczyna, Zachęta - Narodowa Galeria Sztuki, Warszawa; 2012 Anagramy, Galeria Arsenau, Białystok; 2011 Headache, Contemporary Art Museum, St. Louis; Lovetime, Harris Lieberman, New York, USA; 2010 Fremder Körper (Corpus Alienum), Heidelberger Kunstverein, Heidelberg; Birthday, Galerie nächst St. Stephan, Vienna; 2008 Headache, Galerie nächst St. Stephan, Vienna; 2005 Album, Raster, Warszawa. W swoim bardzo bogatym dorobku artystycznym wykazała udział w kilkudziesięciu prezentacjach zbiorowych w instytucjach o uznanej renomie międzynarodowej. Za swoje osiągnięcia w 2014 roku została laureatką Paszportu Polityki w

Kategorii Sztuki Wizualne. Jej prace znajdują się nie tylko w licznych kolekcjach prywatnych, ale również w prestiżowych zbiorach muzealnych m.in.: Solomon R. Guggenheim Museum, Nowy Jork; Hammer Museum, Los Angeles; Henry Art Gallery, Seattle; San Francisco Museum of Modern Art.; Miami Art Museum; Rubell Museum, Miami; Centre Pompidou, Paryż; Fotomuseum Winterthur; Museum Folkwang, Essen; Goetz Collection, Monachium; Art Collection Telekom, Bonn; Sammlung Verbund, Wiedeń; Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie; Zachęta - Narodowa Galeria Sztuki, Warszawa; Muzeum Sztuki, Łódź; Małopolska Fundacja Muzeum Sztuki Współczesnej, Kraków; Zachęta Sztuki Współczesnej, Szczecin.

Nie sposób nie zgodzić się z informacją zamieszczoną na stronie Galerii Raster opisującej twórczość Anny Grzeszykowskiej umiejscawiającą jej twórczość w obszarze fotografii, którą traktuje jednak instrumentalnie, jako narzędzie realizacji bardziej zaawansowanych ćwiczeń artystyczno-ontologicznych. Artystkę interesuje rola, jaką odgrywa fotografia w tworzeniu i dokumentowaniu tożsamości człowieka. W jej projektach filmowych figura ludzka ma charakter marionetek, podobnie zresztą jak w jej rzeźbach-lalkach. Jednym z głównych tematów twórczości Grzeszykowskiej jest jej własna tożsamość, którą analizuje i z którą „gra” na wielu poziomach: wymazując własną postać z rodzinnego archiwum fotografii (Album, 2005), czy wcielając się w postać Cindy Sherman (Untitled Film Stills, 2006). W niektórych swoich projektach – jak chociażby w cyklu portretów nieistniejących ludzi (Untitled, 2006) – Grzeszykowska wykorzystuje możliwości cyfrowej manipulacji obrazem, w innych posługuje się fotografią i filmem w klasyczny sposób, kładąc nacisk na performatywny wymiar działalności artystycznej. Motywy, które obsesyjnie wręcz powracają w twórczości Grzeszykowskiej, to m.in. nieobecność, niewidzialność, znikanie oraz konfrontacja ciała i myśli z niebytem.

III. Praca doktorska

Praca doktorska nosi tytuł „*Selfie z Psem*” i wpisuje się – zgodnie z intencją Autorki – w kontekst podejmowanej w Jej twórczości „analizy zmienności i wielorakości tożsamości zapośredniczonej przez ciało”. W pewnym stopniu mamy do czynienia z nawiązaniem do zrealizowanej w 2014 roku serii zdjęć zatytułowanej „*Selfie*”, która stanowiła specyficzne autoportrety – fotografie rzeźb prezentujących fragmenty ludzkiego ciała. Rzeźby powstały z użyciem spreparowanych szczątków zwierząt, które w kolejnych latach uległy procesowi destrukcji, a następnie ponownie zostały włączone w obiekty wpisane w dalszy proces

artystycznej transformacji. Swoisty „recykling” tych prac znalazł wyraz w postaci cyklu prac „Zwierzęta domowe” z 2022 roku.

W 2023 roku Artystka wykonała kopie obiektów z 2014 roku, nakarmiła nimi psy i zarejestrowała ten proces konsumpcji w serii fotografii pod tytułem *Selfie z psem*. Przedstawiony projekt wystawy w Galerii TRAFO Trafostacja Sztuki w Szczecinie uwzględnia zestaw 8 prac zrealizowanych w technice „tusze pigmentowy na papierze bawełnianym”; 6 z nich to tytułowe prace o numerach od 1 do 6 powstałe w 2023 roku przeważnie w formie dyptyków i tryptyków. Dwie pozostałe prace datowane są na 2022 r (*Domestic Animals* nr 32) oraz 2014 r (*Selfie* nr. 8). Uwzględnienie tych 2 ostatnich prac nie jest przypadkowe, Artystka świadomie stosuje strategię artystyczną polegającą na nawiązaniu, czy też wręcz powtórzeniu wcześniejszego działania lub raczej jego sekwencji. „Pracownia mentalna” o której pisze Artystka w swojej Rozprawie doktorskiej obejmuje wszakże obok pomysłów także dawne prace i związane z nimi rekwizyty.

Anna Grzeszykowska w swej pracy doktorskiej daje wyraz swojej postawy życiowej i praktyki artystycznej zorientowanej na nieustanny dyskurs: wewnętrzny, interpersonalny, a także historyczny. Ujawnia także swoją konsekwencję w zakresie procesualnego podejścia do uprawianej sztuki, a także jej performatywny charakter. Artystka porusza się po wielu ważnych polach badawczych. Trafnie wpisuje się w historię sztuki poprzez odniesienie do dokonań tak znaczących osobowości jak Alina Szapocznikow i jej zmagania z fizycznością, cielesnością i fizjologią organizmu. Poświęca uwagę takim podstawowym zagadnieniom jak kwestia świadomości, czy perspektywy poznawczej. Wreszcie, zestawia kwestie ontologiczne – epistemologiczne z wyzwaniami współczesności, dotykając aktualnego tematu, czy też raczej może problemu: antropocentryzmu i jego konsekwencji. To wszystko skłania do tego, aby twórczość Anny Grzeszykowskiej traktować nie tylko z zainteresowaniem, ale i należytych uznaniem.

IV. Konkluzja

Po zapoznaniu się z rozprawą doktorską stwierdzam, że spełnia ona warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Rozprawa prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną niezbędną do uzyskania stopnia doktora. Bardzo bogaty dorobek artystyczny potwierdza umiejętności prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej, która znajduje wyraz w jakości artystycznej prac prezentowanych w ważnych instytucjach w kraju i za granicą, jak również międzynarodowych kolekcjach sztuki w znaczących instytucjach

muzealnych krajowych i międzynarodowych. Rozprawa doktorska przygotowana pod opieką promotora prof. dr hab. Kamila Kuskowskiego stanowi oryginalne rozwiązanie problemu artystycznego. Tym samym z pełnym przekonaniem wnioskuję do Rady Dyscypliny Sztuki Plastyczne i Konserwacja Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Szczecinie o nadanie Pani mgr Anecie Grzeszykowskiej stopnia doktora w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Aneta Grzeszyk